

فرهنگ توصیفی دفاع غیرعامل

مؤلفان:

دکتر سیدجواد هاشمی فشارکی، دکتر امیر محمودزاده

ویرایش: سیده زینب نظام الدین

سرشناسه	:	هاشمی فشارکی، سیدجواد ۱۳۴۰ -
عنوان و نام پدیدآور	:	فرهنگ توصیفی دفاع غیر عامل / مولفان سیدجواد هاشمی فشارکی، امیر محمودزاده؛ ویرایش سیده زینب نظام الدین .
مشخصات نشر	:	اصفهان : علم آفرین، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	:	۴۸۰ ص.
شابک	:	۹۷۸۰۰۹۷۸۶۰۰۵۴۵۰۱۰۱ : ۱۷۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	:	قیما موضوع : دفاع از غیر نظامیان — واژه نامه ها
موضوع	:	دفاع از غیر نظامیان — اصطلاح ها و تعبیرها
شناسه افزوده	:	محمودزاده، امیر، ۱۳۵۵ -
شناسه افزوده	:	نظام الدین، سیده زینب، ۱۳۶۵ -، ویراستار
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۱ ۴۶۲۵/۹۳۶۷۸۸
رده بندی دیویی	:	۳۶۳/۳۵۰۳
شماره کتابشناسی ملی	:	۲۸۴۶۲۵۵

فرهنگ توصیفی دفاع غیر عامل

مؤلفان: دکتر سید جواد هاشمی فشارکی، دکتر امیر محمود زاده

- ☐ ویرایش: سیده زینب نظام الدین
☐ طرح جلد: طراحان گرافیک گویا
☐ نوبت چاپ: چاپ اول / ۱۳۹۱
☐ شمارگان: هزار نسخه / ویریزی / ۴۸۰ صفحه
☐ شابک: ۹۷۸-۰۰۰-۵۴۵۰-۱۰-۱
☐ ISBN: 978-600-5450-10-1

قیمت: ۱۷۰۰۰ تومان

آماده سازی و نظارت بر چاپ: دفتر خدمات کتاب و نشر ۰۳۱-۲۲۰۴۷۲۴

لیتوگرافی: آسمان / چاپ: ترنج / صحافی: پیمان

مقدمه

انقلاب شکوهمند سال ۵۷، انقلابی علیه نظام وابسته ستم شاهی و استقلال کشور از نظام سلطه بین المللی بوده است و به دلیل ماهیت اسلام نابش، از ابتدا مورد آماج تهدید مستقیم و غیرمستقیم قرار گرفته و تهدیدات و تحریم‌ها، از جمله تحمیل جنگ ۸ ساله و همه جانبه بر علیه ارکان نهال نوپای جمهوری اسلامی و دفاع حماسی ملت، مصداق بارز آن می‌باشد.

با توجه به استمرار تهدیدات دشمنان، ضرورت داشت که برنامه‌های دفاع غیرعامل پس از دفاع مقدس استمرار و تکامل می‌یافت. لکن پس از اتمام جنگ، آهنگ سازندگی بازسازی و شعار توسعه سیاسی، سبب بی‌توجهی به دفاع غیرعامل گردید و توسعه کشور غالباً در تضاد با سیاست‌های دفاع غیرعامل و منابع ملی در شرایط تهدید، صورت پذیرفت، تا اینکه در آبان ماه سال ۱۳۸۲ با فرمان رهبر معظم انقلاب اسلامی دفاع غیرعامل مجدداً احیاء و سازمان متولی آن شکل گرفت. به نحوی که امروزه در کشور عزیزمان، دفاع غیرعامل جایگاه ویژه‌ای را به خود اختصاص داده است و می‌رود تا به سان شعله‌ای تمام شئون طرح‌ها و برنامه‌های کلان کشور را در بر گیرد. با توجه به نوپا بودن این مقوله و دامنه گسترده موضوعات دفاع غیرعامل در اغلب رشته‌های تخصصی و کمبود شدید منابع، نیاز مدیران و کارشناسان مرتبط با دفاع غیرعامل و دانشجویان را به یک کتاب پایه و در دسترس را بیش از پیش نمایان ساخته است.

لذا طی بیش از یک سال به جمع‌آوری واژه‌ها و تعاریف مربوط به این حوزه و مرتبط با آن پرداخته و با وجود خلاء منابع، سعی و کوشش گردید سودمندترین و تازه‌ترین اطلاعات مورد نیاز در این مجموعه ارائه گردد. مهم‌ترین اهداف تدوین این فرهنگ عبارتند از:

- ۱- ارائه تعریف اصطلاحات و مفاهیم دفاع (پدافند) غیرعامل
- ۲- در دسترس بودن تعاریف و اصطلاحات و موضوعات مرتبط و مورد نیاز
- ۳- توسعه فرهنگ دفاع (پدافند) غیرعامل به واسطه اهمیت و ضرورت آن
- ۴- ایجاد زبان و درک مشترک از موضوعات
- ۵- آموزش، آگاهی رسانی و فرهنگ سازی در این حوزه

براین اساس در این فرهنگ‌نامه، سه دسته مطالب زیر ارائه شده است:

۱- کلیه عناوین و موضوعاتی که در خصوص دفاع (پدافند) غیرعامل موجود می‌باشد.

۲- عناوین و موضوعاتی که در حوزه‌ی مسائل نظامی و تهدیدات و جنگ و دفاع بوده و اطلاعات پایه و مدخل شناخت به مسائل دفاع غیرعامل می‌باشد.

۳- عناوین موضوعات فنی و مهندسی و تخصصی و امثالهم که دفاع غیرعامل می‌ایستی در آن اثرگذار بوده، مانند آمایش طرح‌های کالبدی، مباحث شهر و شهرسازی، ضوابط و مقررات ملی و ... که جهت شناخت محیط کارکرد دفاع غیرعامل ارائه گردیده است.

امید است این فرهنگ‌نامه، بخشی از خلاء نیازهای دفاع غیرعامل و علوم دفاعی را در مراکز و نهادهای آموزشی، مطالعاتی و پژوهشی را پر نموده و بعنوان مقدمه‌ای جهت تدوین فرهنگ‌های کامل‌تر و جامع‌تر بشمار آید. یقیناً این کتاب به عنوان نخستین فرهنگ جامع دفاع غیرعامل به دور از نقص و اشکال نبوده و از همه اساتید و سروران گرامی استدعا می‌شود از دیدگاه‌های ارزشمند خود ما را بهره‌مند سازید.

با یاد و آرزوی علو درجات برای شهیدان دوران ۸ سال دفاع مقدس و آرزوی موفقیت برای تلاشگران و سازندگان ایرانی امن و پایدار در برابر تهدیدات احتمالی آینده دشمن و آرزوی ایجاد بازدارندگی دشمن و افزایش قدرت ملی و دفاعی کشور و تداوم استقلال و تمامیت ارضی کشور.

دکتر سید جواد هاشمی فشارکی

دکتر امیر محمود زاده